

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 44 hallituksen esityksestä laiksi kotiuttamisrahain kumoamisesta

Eduskunta on 1 päivänä joulukuuta 1992 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 326 laiksi kotiuttamisrahain kumoamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina ylitarkastaja Pekka Viljanen sosiaali- ja terveysministeriöstä, neuvotteleva virkamies Raija Koskinen valtiovarainministeriöstä, osastopäällikkö Tellervo Kling sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksesta ja eversitluutnantti Timo Apajakari pääesikunnasta.

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 1992

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kumottavaksi kotiuttamisrahain, jonka nojalla on valtion varoista suoritettu kotiutettavalle asevelvolliselle kotiuttamisrahaa. Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarviesitykseen ja on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Taina ja jäsenet Ala-Harja,

U. Anttila, Hiltunen, Hurskainen, Kuittinen, Nordman, O. Ojala, Perho-Santala, Puhakka ja Stenius-Kaukonen.

Vastalause

Hallituksen esitys n:o 326 kotiuttamisrahain kumoamisesta tulee hylätä. Äskettäin julkaistun kotiutuvien varusmiesten työllisyyspalveluksen mukaan vain noin neljällä kymmenestä on kotiutuessaan varma työ- tai opiskelupaikka. Tutkimuksen mukaan 42 prosenttia kotiutuvista on työttömänä. Toisin sanoen se, mikä hallituksen esityksen mukaisesti kotiuttamisrahain kumoamisella voitettaisiin, se toimeentulotukimien kasvuna hävitettäisiin. Eikä itsenäisen Suomen maineikkaan armeijan kotiutuva varusmies tai itsenäisen Suomen siviilipalvelusmies halua turvautua toimeentulotukeen.

Ahon hallituksen linja poikkeaa myös selvästi muista Pohjoismaista. Esimerkiksi Tanskassa kotiuttamisraha vaihtelee palvelusajan pituudesta riippuen 3 552 kruunusta yli 12 kuukautta palvelevien osalta 10 656 kruunuun. Norjassa vastaavat summat ovat 2 591 kruunua ja 5 183 kruunua. Ruotsissa kotiuttamisraha on kaikille 3 000 Ruotsin kruunua. Puolustusministeriön asettamassa varusmiesten sosiaalista ja taloudellista asemaa selvittäneestä työryhmästä on esitetty kotiuttamisrahan tilalle kotiuttamisturvaa kahden viikon työttömyyspäivärahan vähimmäispäivärahan suuruusena eli 1 160 markkana

(10 vrk x 116). Hallinnollisia ja muitakin menoja säästäisi myös se, jos kotiuttamisrahan tai vastaavan etuuden maksaisi puolustusministeriön alainen viranomainen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 1992

Jouko Skinnari
Ulla Anttila

Outi Ojala

Sinikka Hurskainen
Marjatta Stenius-Kaukonen